

เฉลยแบบวัดทักษะการมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
การพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์สู่ทักษะการมีวิจารณญาณ
ด้วยวิธีการให้ “นั่งร้าน” เพื่อความเฉลียวฉลาด

ข้อ 1 ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. คุณยายเป็นแม่ของแม่
- ข. ครูโสภากเป็นคนน่ารัก
- ค. ดวงตะวันขึ้นทางทิศตะวันออก

ข้อ 2 ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. ท้องฟ้าสวย
- ข. ทะเลใสสะอาด
- ค. ต้นไม้ให้ร่มเงา

ข้อ 3 บ้าทองม้วนแม่ค้าเก่าแก่ประกาศขายของ ว่า “ไขไก่มีคุณค่าทางอาหารสูงสุดต้องร้านนี้!” ข้อใดเป็นจริง

- ก. เชื่อบ้าทองม้วน เพราะเป็นแม่ค้าเก่าแก่
- ข. ไม่เชื่อบ้าทองม้วน เพราะมีร้านขายไขไก่หลายร้าน
- ค. ไม่แน่ใจและหาข้อมูลเพิ่มเติมก่อน

ข้อ 4 ครูสมชายสาธิตการออกกำลังกายที่ถูกวิธี ที่จะส่งผลต่อร่างกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง ข้อใดเป็นจริง

- ก. ครูสมชายมีความเชี่ยวชาญด้านการออกกำลังกายมากกว่าการสอนหนังสือ
- ข. ครูสมชายชอบศึกษาเรื่องการออกกำลังกายและชอบออกกำลังกาย
- ค. ครูสมชายป่วยจึงต้องออกกำลังกายมาก ๆ

ข้อ 5 “เด็กที่เรียนพิเศษจะเรียนเก่งกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียน” ข้อความนี้เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เชื่อถือไม่ได้ เพราะไม่เป็นเหตุเป็นผลกันและไม่เป็นจริงเสมอไป
- ข. เชื่อถือได้ เพราะเด็กที่เรียนพิเศษจะเรียนเยอะกว่า
- ค. เชื่อถือได้ เพราะเด็กทุกคนก็เรียนพิเศษ

ข้อ 6 “เด็กที่สอบตกคือเด็กที่โง่” ข้อความนี้ เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เชื่อถือไม่ได้ เพราะเด็กที่สอบอาจไม่ได้อ่านหนังสือก็ได้
- ข. เชื่อถือได้ เพราะเป็นคำพูดที่เคยได้ยินประจำ
- ค. เชื่อถือได้ เพราะเด็กโง่มักสอบตก

นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “มะพร้าว ตอนกลางวันเรามาเล่นกันนะ”
เด็กหญิงมะพร้าวตอบตกลง ทั้งที่มีสอบอ่านหนังสือกับครู
ใช้ตอบคำถามข้อที่ 7 – 8

- ข้อ 7 ข้อความข้างต้น ข้อใดนักเรียนสงสัยในคำพูดของมะพร้าว
- ก. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “มะพร้าว ตอนกลางวันเรามาเล่นกันนะ”
  - ข. เด็กหญิงมะพร้าวตอบตกลง
  - ค. เด็กหญิงมะพร้าวสอบอ่านหนังสือกับครู
- ข้อ 8 จากสถานการณ์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงข้อใด
- ก. ขัดแย้งกัน
  - ข. เป็นเหตุเป็นผล
  - ง. เกี่ยวข้องกันใหม่
- ข้อ 9 เด็ก 3 คน กำลังเล่นของเล่นด้วยกัน ใครเป็นคนที่จิตใจไม่อยู่กับร่องกับรอย
- ก. ชูใจ : ตุ๊กตานี้สวยมาก ตาสีฟ้าสวยจริงๆ รถเข็นอะไรละ
  - ข. สุที : รถบรรทุกคันนี้ บรรทุกทรายได้เยอะเหมือนกันนะ
ดูสิบรรทุก 2 เทียวได้ตั้งเป็นกอง
  - ค. มาลี : ชอบๆ จริงๆ หมาตัวนี้เคลื่อนไหวได้ด้วย
- ข้อ 10 อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม
- “ยามเช้าอากาศสดชื่น แสงอาทิตย์เหลืองทองสอดส่องท้องทุ่ง นกกาบินกลับรัง”
- ข้อใดถูกต้อง
- ก. คนพูดพูดเรื่อยเปื่อย
  - ข. คนพูดพูดมีเหตุผลดี
  - ค. คนพูดพูดเข้าใจง่าย
- ข้อ 11 ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการมีทักษะวิจารณญาณ “เกี่ยวข้องกันหรือเปล่า”
- ก. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “แก้วน้ำสวยจัง ตกแล้วไม่แตกด้วย”
นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ก็มันเป็นพลาสติกนิ จะแตกได้ยังไง”
  - ข. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “แก้วน้ำสวยจัง ตกแล้วไม่แตกด้วย”
นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ก็มันเป็นโลหะ จะแตกได้ยังไง”
  - ค. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “แก้วน้ำสวยจัง ตกแล้วไม่แตกด้วย”
นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “ก็มันราคาแพงนิ จะแตกได้ยังไง”

ข้อ 12 ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการมีทักษะวิจารณญาณ “เกี่ยวข้งกันหรือเปล่า”

ก. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ของใช้ส่วนตัวก็ต้องเก็บให้เป็นระเบียบ”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “แล้วเธอปิดประตูบ้านหรือยัง”

ข. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ของใช้ส่วนตัวก็ต้องเก็บให้เป็นระเบียบ”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “แล้วเธอเก็บแปรงสีฟันให้เข้าที่หรือยัง”

ค. นักเรียนคนที่ 1 พูดว่า “ของใช้ส่วนตัวก็ต้องเก็บให้เป็นระเบียบ”

นักเรียนคนที่ 2 พูดตอบว่า “แล้วเธอเก็บกางเกงในหรือยัง”

ข้อ 13 ดอกไม้มีสีแดงใช่หรือไม่

ก. ใช่

ข. ไม่ใช่

ค. สรุปไม่ได้

ข้อ 14 ผู้หญิงผมยาวสวยทุกคนใช่หรือไม่

ก. ใช่

ข. ไม่ใช่

ค. สรุปไม่ได้

จากสถานการณ์ “คุณครูสอนเรื่องครอบครัวของฉัน โดยให้นักเรียนรู้จัก
ความหมายของครอบครัว และอธิบายว่าทุกครอบครัวจะต้องมีพี่หรือน้อง”
ใช้ตอบคำถามข้อ 15

ข้อ 15 จากสถานการณ์ข้างต้น ข้อความใดที่นักเรียนมีคำถามติดใจสงสัย

ก. ทุกครอบครัวจะต้องมีพี่หรือน้อง

ข. ในขณะที่ครูสอนเรื่องครอบครัวของฉัน

ค. คุณครูอธิบายความหมายของครอบครัว

ข้อ 16 “หลังจากที่คุณครูสอนเรื่องสระเดี่ยว คุณครูนำบัตรคำมาให้นักเรียนอ่านทีละคำ
จากนั้นให้นักเรียนแยกว่าคำใดเป็นสระเดี่ยวและคำใดเป็นสระประสม”

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนปฏิบัติไม่ได้ ตามการสอนข้อใด

ก. ครูสอนให้รู้จักเรื่อง สระเดี่ยว

ข. ครูสอนให้นักเรียนอ่านบัตรคำ

ค. ครูสอนให้นักเรียนแยกบัตรคำว่าคำใดเป็นสระเดี่ยวคำใดเป็นสระประสม

ข้อ 17 ข้อใดเป็นจริง

- ก. น้ำทะเลมีรสเค็ม
- ข. ดวงอาทิตย์ขึ้นตอนเช้าทุกวัน
- ค. บนท้องฟ้ามีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์

ข้อ 18 ง จ .... ซ ซ .... ตัวอักษรที่หายไปคือข้อใด

- ก. ฉ, ณ
- ข. ก, ข
- ค. ค, ง

ข้อ 19 สิ่งมีชีวิตมีการเคลื่อนที่ได้ ดังนั้น.....

- ก. รถยนต์เคลื่อนที่ได้เป็นสิ่งมีชีวิต
- ข. กระรอกเคลื่อนที่ได้เป็นสิ่งมีชีวิต
- ค. เครื่องบินเคลื่อนที่ได้เป็นสิ่งมีชีวิต

ข้อ 20 คำในข้อใดเขียนผิดทุกคำ

- ก. ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด
- ข. เสือ ช่าง ปลากัด
- ค. ข้าวผลัด น้ำหวาน ขนมหยีน

ข้อ 21 ครูแจ้งว่าระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย กลุ่มใดทำงานเสร็จก่อนจะได้ไปเล่นที่สนาม “ด.ญ.พลอย ทำการบ้านเสร็จก่อน” ข้อใดเป็นจริง

- ก. นักเรียนชายได้ไปเล่นที่สนามก่อนนักเรียนหญิง
- ข. นักเรียนหญิงได้ไปเล่นที่สนามก่อนนักเรียนชาย
- ง. นักเรียนหญิงและนักเรียนชายได้ไปเล่นที่สนามพร้อมกัน

ข้อ 22 “ร้านนี้ผักสด กรอบ อร่อย ปลอดภัย หากรซื้อจะขายปួយให้ในราคาตัวเอง”

ข้อใดเป็นจริง

- ก. ซื้อผัก เพราะจะได้ซื้อปួយในราคาที่ถูกลง
- ข. ไม่ซื้อผัก เพราะยังไม่แน่ใจว่าผักปลอดภัยจริง
- ค. ต่อว่าแม่ค้า เพราะไม่ชอบที่ขายของให้พร้อมกัน 2 อย่าง

ข้อ 23 ร้านลุงโต ขึ้นป้ายว่า “ไขไก่คุณภาพดี ต้องที่นี่ที่เดียว” ข้อใดถูกต้อง (C12)

- ก. เชื่อว่าไขไก่ลุงโตมีคุณภาพดีจริงเพราะขายมานาน
- ข. ไม่เชื่อว่าไขไก่คุณภาพดีมีเฉพาะที่ร้านลุงโตที่เดียว
- ค. ไม่เชื่อว่าไขไก่ลุงโตมีคุณภาพดี เพราะคนนินทาทั้งหมดบ้าน

ข้อ 24 “ครูบอกว่า ถ้านักเรียนรับประทานผักเยอะ ๆ จะฉลาดขึ้นแน่นอน”

ข้อใดเป็นจริง (C12)

- ก. ทานผักเยอะ ๆ เพราะร่างกายแข็งแรง ทำให้สมองจำดี
- ข. ทานผักเยอะ ๆ เพราะจะทำให้ได้คะแนนดี
- ค. ไม่ทานผักเหมือนเดิม ไม่ฉลาด

ข้อ 25 ข้อมูลในข้อใดไม่ถูกต้อง (C13)

- ก. ประเทศไทยมี 75 จังหวัด
- ข. จังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
- ค. ท้าวสุรนารีมีวีรกรรมป้องกันชาติ จากการรุกรานในสมัยรัชกาลที่ 3

ข้อ 26 กรมอนามัยแจ้งว่า จังหวัดของเราปลอดภัย จากฝุ่นละอองขนาดเล็ก แม่ของสมชาย ไม่ได้ฟังข่าว บอกสมชายสวมหน้ากากอนามัย ไปโรงเรียน สมชายสงสัยว่าทำไม

แม่จึงบังคับ ข้อใดถูกต้อง (C13)

- ก. แม่กลัวสมชายเป็นไข้หวัด
- ข. แม่กลัวสมชายสุขภาพไม่ดี
- ค. แม่ไม่ติดตามข่าว เชื่อว่ามีสารพิษอยู่

ข้อ 27 เด็กชายเอก : วันนี้ท้องฟ้ามืดแต่เช้า ฝนคงตกแน่นอนเลย

นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. เชื่อ
- ข. ไม่เชื่อ
- ค. รอดูท้องฟ้าช่วงบ่ายอีกครั้ง

ข้อ 28 เกม : เมื่อวานคุณครูเล่านิทานเกี่ยวกับเจ้าหญิง วันนี้คุณครูต้องเล่านิทานเกี่ยวกับเจ้าชายแน่นอนเลย

ต่าย : เราว่าคุณครูอาจจะเล่านิทานเกี่ยวกับอัศวินก็ได้นะ

ข้อใดเป็นจริง

- ก. ขึ้นอยู่กับบทเรียนที่คุณครูสอน
- ข. เกมพูดถูก
- ค. ต่ายพูดถูก